

14.10.2016

JELENTÉS

a harmadik felek által kifejtett EU-ellenes propaganda elleni fellépést szolgáló uniós stratégiai kommunikációról
(2016/2030(INI))

Külügyi Bizottság

Előadó: Anna Elżbieta Fotyga

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY	17
VÉLEMÉNY A KULTURÁLIS ÉS OKTATÁSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL.....	19
ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN	25

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a harmadik felek által kifejtett EU-ellenes propaganda elleni fellépést szolgáló uniós stratégiai kommunikációról (2016/2030(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az európai lelkiismeretről és a totalitarizmusról szóló, 2009. április 2-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a strasbourgi/kehli csúcstalálkozón elfogadott 2009. április 4-i nyilatkozatra, amelyet a NATO 60. évfordulója alkalmából fogadtak el,
- tekintettel az uniós külpolitika digitális szabadságra vonatkozó stratégiájáról szóló, 2012. december 11-i állásfoglalására²,
- tekintettel a Külügyek Tanácsának a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2015. február 9-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Tanács 2015. március 19-i és 20-i következtetéseire,
- tekintettel az EU Szíriára és Irakra, valamint az ISIL/Dáís jelentette fenyegetésre vonatkozó regionális stratégiájáról szóló 2015. március 16-i tanácsi következtetésekre, amelyet a Külügyek Tanácsa 2016. május 23-án újra megerősített,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének / a Bizottság alelnökének „Az Unió szerepe a változó globális környezetben: egy összekapcsoltabb, feszültségekkel teli és összetettebb világban” című, 2015. május 18-i jelentésére, és az EU új globális biztonsági stratégiájáról folyó munkára,
- tekintettel az EU és Oroszország közötti kapcsolatok helyzetéről szóló 2015. június 10-i állásfoglalására³,
- tekintettel a stratégiai kommunikációra vonatkozó uniós cselekvési tervre (Ares(2015)2608242 – 22/06/2015),
- tekintettel az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról szóló, 2015. július 9-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a NATO walesi csúcstalálkozásán kiadott 2014. szeptember 5-i nyilatkozatra,
- tekintettel az európai polgárok radikalizálódásának és terrorista szervezetek általi toborzásának megelőzéséről szóló, 2015. november 25-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, a Gazdasági és Szociális

¹ HL C 137E., 2010.5.27., 25. o.

² HL C 434., 2015.12.23., 24. o.

³ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0225.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0272.

⁵ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0410.

Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, az európai biztonsági stratégiáról szóló 2015. április 28-i bizottsági közleményre (COM(2012)0185),

- tekintettel az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, „A hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés kerete – európai uniós válasz” című közös közleményre (JOIN(2016)0018),
 - tekintettel az Európai Parlamenthez, az Európai Tanácshoz és a Tanácshoz intézett, „Az európai biztonsági stratégia megvalósítása a terrorizmus elleni küzdelem és a hatékony és valódi biztonsági unió előkészítésének érdekében” című, 2016. április 20-i bizottsági közleményre (COM(2016)0230),
 - tekintettel a Demokráciáért Európai Alapítvány által a keleti partnerség keretében és azon túl folyó orosz nyelvű médiakezdemenyezésekről „Bringing Plurality and Balance to the Russian Language Media Space” (A pluralitás és az egyensúly megteremtése az orosz nyelvű médiatérben) címmel készített megvalósíthatósági tanulmánya,
 - tekintettel az ENSZ emberi jogoknak és alapvető szabadságoknak a terrorizmus elleni küzdelem vonatkozásában való előmozdításával és védelmével foglalkozó különleges előadójának jelentésére (A/HRC/31/65),
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának 34. általános megjegyzésére (CCPR/C/GC/34),
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére (A8-0290/2016),
- A. mivel az Unió elkötelezte magát amellyel, hogy nemzetközi szintű fellépése olyan elvekkel összhangban történik, mint amilyen a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása, a média szabadsága, az információkhoz való hozzáférés, a véleménynyilvánítás szabadsága és a médiapluralizmus, mely utóbbit azonban a nemzetközi jog, többek között az emberi jogok európai egyezménye értelmében bizonyos mértékben korlátozni lehet; mivel az Unió hiteltelenségére irányuló harmadik fél szereplők nem osztják ugyanezeket az elveket;
- B. mivel az EU, tagállamai és polgárai egyre nagyobb és módszeresebb nyomás alá kerültek az állami és nem állami szereplőktől – többek között a szomszédságukban található transznacionális terrorista vagy bűnszervezetektől – induló információs, félretájékoztató és félrevezető kampányok és propagandák kezelése tekintetében, amelyek célja, hogy aláássák magának az objektív tájékoztatásnak vagy az etikus újságírásnak a fogalmát, minden tájékoztatást részrehajlóan vagy a politikai hatalom eszközeként használva fel, és amelyek a demokratikus értékek és érdekek ellen is irányulnak;
- C. mivel a média szabadsága, az információkhoz való hozzáférés és a véleménynyilvánítás szabadsága a demokratikus rendszer alappillére, amelyben a média tulajdonosi szerkezetének és finanszírozási forrásainak átláthatósága kiemelt fontosságú; mivel a

minőségi újságírás, a médiapluralizmus és a tények ellenőrzésének biztosítására irányuló stratégiák csak akkor lehetnek eredményesek, ha a tájékoztatást nyújtók bizalmat élveznek és hitelesek; mivel ezzel egyidejűleg kritikusan értékelni kell, hogy miként kezeljék azokat a médiaforrásokat, amelyek bizonyítottan több alkalommal is részt vállaltak a szándékos megtévesztés és félretájékoztatás stratégiájában, különösen az „új médiában”, a közösségi hálókon és a digitális világban;

- D. mivel az információs hadviselés egy történelmi jelenség, amely egyidős magával a hadviseléssel; mivel a Nyugat ellen irányuló célzott információs hadviselés gyakorlatát a Szovjetunió széles körben alkalmazta a hidegháború során, és azóta mindig is szerves részét képezte az újkori hibrid hadviselésnek, amely az álcázott és nyílt katonai és nem katonai intézkedések kombinációja, amelyet azzal a céllal vetnek be, hogy hadüzenet nélkül destabilizálják a támadás alatt álló ország politikai, gazdasági és társadalmi helyzetét, és nemcsak az EU partnerei ellen irányul, hanem maga az EU, az intézményei és az összes tagállam és állampolgár ellen is, nemzetiségtől és vallástól függetlenül;
- E. mivel a Krím Oroszország általi annektálásával és az Oroszország által a Donyec-medencében folytatott hibrid háborúval a Kreml fokozta a szembenállást az EU-val; mivel a Kreml fokozta propagandaháborúját, amelynek során Oroszország nagyobb szerepet játszik az európai médiakörnyezetben, azzal a céllal, hogy politikai támogatást szerezzen az európai közvéleményben az orosz fellépés mellett, és aláássa az EU külpolitikájának koherenciáját;
- F. mivel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 20. cikkével összhangban törvényben meg kell tiltani minden háborús propagandát, valamint a nemzeti, faji vagy vallási gyűlölet bármilyen hirdetését, amely megkülönböztetésre, ellenségeskedésre vagy erőszakra izgat;
- G. mivel a pénzügyi válság és a digitális média új formáinak terjedése komoly kihívások elé állította a minőségi újságírást, ami a kritikus gondolkodás visszaszorulásához vezetett a közönség körében, amely így fogékonyabbá vált a félretájékoztatásra és a manipulálásra;
- H. mivel a propagandaháború és az orosz média térnyerése különösen erőteljes, és gyakran egyedülálló helyet foglal el a keleti szomszédság országaiban; mivel ezen országokban a nemzeti média gyakran gyenge, és nem képes megbirkózni az orosz média erejével és hatalmával;
- I. mivel információs és kommunikációs hadviselési technológiákat vetnek be annak érdekében, hogy legitimizálják az uniós tagállamok szuverenitását, politikai függetlenségét, állampolgáraik biztonságát és a területi integritásukat fenyegető fellépéseket;
- J. mivel az EU nem ismeri el az ISIL/Dáist államnak, illetve állam jellegű entitásnak;
- K. mivel az ISIL/Dáis, az al-Kaida és sok más dzsihádistá terrorista csoport rendszeresen használ kommunikációs stratégiákat, valamint offline és online közvetlen propagandát az EU és tagállamai és az európai értékek elleni akcióik igazolásának részeként és az európai fiatalok toborzásának fellendítése érdekében is;

- L. mivel a NATO strasbourggi/kehli csúcstalálkozón elfogadott nyilatkozatát követően, amely hangsúlyozza annak egyre nagyobb jelentőségét, hogy a NATO megfelelő módon és időben, pontosan és gyorsan reagálva kommunikáljon formálódó szerepéről, célkitűzéseiről és küldetéséről, 2014-ben Lettországból létrehozták a NATO Stratégiai Kommunikációs Kiválósági Központját ((NATO StratCom COE), amit a NATO walesi csúcstalálkozóján elfogadott nyilatkozat üdvözölt;

A harmadik felek által kifejtett EU-ellenes propaganda elleni fellépést szolgáló uniós stratégiai kommunikáció

1. hangsúlyozza, hogy az EU-ellenes ellenséges propaganda számos formában és különböző eszközök felhasználásával, gyakran a tagállamok profiljához igazodva valósul meg, célja pedig az, hogy kétséget keltsen, megossza a tagállamokat, elősegítse az Európai Unió és észak-amerikai partnerei stratégiai szétválását, megbénítsa a döntéshozatali eljárásokat, rongos az uniós intézmények és a transzatlanti partnerség hitelét, amely elismert szerepet tölt be Európa biztonsági szerkezetében, valamint az uniós állampolgárok és a szomszédos országok állampolgárainak szemében és tudatában, továbbá hogy aláássa és kikezdje a demokratikus értékeket, az emberi jogokon és a jogállamiságon alapuló európai narratívát; emlékeztet arra, hogy a legfontosabb alkalmazott eszközök közé tartozik a félelemkeltés és az uniós polgárok elbizonytalanítása, valamint az, hogy a valóságosnál sokkal erősebbnek mutatják be az ellenséges állami és nem állami szereplőket; megjegyzi, hogy a világ többi részén működő más autoriter rendszerek a Kreml által kidolgozott stratégiákhoz hasonlókat alkalmaznak;
2. felszólítja az uniós intézményeket annak elismerésére, hogy a stratégiai kommunikáció és az információs hadviselés nemcsak külső uniós probléma, hanem belső is, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az EU-val szemben ellenséges propagandának számos közvetítője van az Unióban; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy néhány tagállama csak korlátozott mértékben van tudatában annak, hogy a propaganda és a félretájékoztatás közönségévé és színterévé vált; e tekintetben felszólítja az uniós szereplőket, hogy kezeljék azt a problémát, hogy nincs egyértelmű helyzet és megállapodás azt illetően, hogy mit tekintenek propagandának és félretájékoztatásnak, és a média képviselőivel és a tagállamok szakértőivel együttműködve dolgozzák ki a fogalm meghatározások közös készletét, és gyűjtsenek adatokat és tényeket a propaganda fogadtatásáról;
3. megállapítja, hogy a félretájékoztatás és a propaganda a hibrid hadviselés részét képezi; hangsúlyozza ezért, hogy intézményi/politikai kommunikáció, agytrösztök/tudományos kutatások, a közösségi médián keresztül folytatott kampányok, civil társadalmi kezdeményezések, a médiaműveltség és egyéb hasznos intézkedések révén növelni kell a tudatosságot és határozottságot kell mutatni;
4. hangsúlyozza, hogy a harmadik országok EU-ellenes propagandára és félretájékoztatásra irányuló stratégiája különböző formákat ölthet, amely az Európai Unión belül és azon túl is kiterjedhet különösen a hagyományos sajtóra, a közösségi hálózatokra, az iskolai programokra és a politikai pártokra;
5. megjegyzi a többek között az uniós intézmények, a tagállamok, a különböző NATO- és ENSZ-szervek, az NGO-k és a civil szervezetek szintjén folytatott jelenlegi uniós

stratégiai kommunikáció többrétegű jellegét, és felszólít az e szereplők közötti lehető legjobb koordinációra és információcserére; felszólít az azon különböző szereplők közötti nagyobb koordinációra és információcserére, amelyek aggodalmuknak adtak hangot az ilyen propagandaműveletekkel kapcsolatban és stratégiákat szeretnének bevezetni a félretájékoztatás elleni küzdelem érdekében; úgy véli, hogy az uniós keretek között az uniós intézményeket kell megbízni ezzel a koordinációval;

6. elismeri, hogy az EU-nak prioritásnak kell tekintenie a stratégiai kommunikációs munkát, amelynek megfelelő erőforrásokkal kell rendelkeznie; megismétli, hogy az EU az integráció sikeres modellje, amely a válságok közepette is továbbra is vonzó azon országok számára, amelyek le kívánják másolni ezt a modellt, és annak részévé akarnak válni; ezért kiemeli, hogy az EU-nak a sikereivel, értékeivel és elveivel kapcsolatos pozitív üzeneteket kell határozottan és bátran hangsúlyoznia, narratívájában pedig offenzívának, és nem defenzívnek kell lennie;

Az orosz félretájékoztatás és propaganda-hadviselés felismerése

7. sajnálattal jegyzi meg, hogy Oroszország az uniós partnerekkel meglévő kapcsolatait és a velük tartott találkozókat a valódi párbeszéd kialakítása helyett inkább propagandacélokra és arra használja fel, hogy nyilvánosan gyengítse az Unió közös álláspontját;
8. elismeri, hogy az orosz kormány agresszív módon használja a különböző eszközök és csatornák széles skáláját, például az agytrösztöket és a különleges alapítványokat (pl. Russzkij Mir), a különleges hatóságokat (Rosszotrudnicesztvo), a többnyelvű TV-állomásokot (pl. Russia Today), a fiktív hírügynökségeket és multimédia-szolgáltatásokat (Szputnyik), a határokon átnyúló társadalmi és vallási csoportokat, mivel a rezsim a hagyományos keresztény értékek egyedüli védelmezőjeként kíván mutatkozni, a közösségi médiát és az internetes trollokat pedig a demokratikus értékek megkérdőjelezésére, Európa megosztására, belső támogatás szerzésére, valamint olyan kép kialakítására használja, miszerint az EU keleti szomszédságában hanyatló államok találhatók; hangsúlyozza, hogy Oroszország jelentős pénzügyi forrásokat fektet be félretájékoztatási és propagandaeszközeibe, amelyeket vagy közvetlenül az állam kezdeményez, vagy pedig a Kreml által ellenőrzött vállalatok és szervezetek valósítanak meg; kiemeli egyrészt, hogy a Kreml a politikai kohézió aláásása céljából politikai pártokat és szervezeteket finanszíroz az EU-ban, másrészt, hogy a kreml propaganda közvetlenül konkrét újságírókat, politikusokat és magánszemélyeket céloz meg az EU-ban;
9. emlékeztet a biztonsági és hírszerzési szolgáltatások azon következtetésére, hogy Oroszország képes és szándékában áll olyan műveleteket folytatni, amelyek más országok destabilizálására irányulnak; rámutat arra, hogy ez gyakran a politikai szélsőségesek támogatása, valamint nagyléptékű félretájékoztatási és tömegtájékoztatási kampányok formájában valósul meg; megjegyzi továbbá, hogy az ilyen médiavállalatok jelen vannak és aktívak az EU-ban;
10. rámutat arra, hogy a Kreml tájékoztatási stratégiája kiegészíti azt a politikáját, hogy egyes uniós tagállamokkal megerősíti a kétoldalú kapcsolatokat, a gazdasági együttműködést és a közös projekteket, hogy gyengítse az uniós tagállamok

koherenciáját, és aláássa az uniós politikákat;

11. azzal érvel, hogy az orosz stratégiai kommunikáció részét képezi egy átfogóbb felforgató kampánynak, amelynek célja az uniós együttműködés, valamint az Unió és tagállamai szuverenitásának, politikai függetlenségének és területi integritásának gyengítése; sürgeti a tagállamokat, hogy legyenek éberek az európai felségterületen folytatott orosz tájékoztatási műveletekkel kapcsolatban, és fokozzák az ilyen műveletek elleni fellépést szolgáló kapacitásmegosztást és elhárítási munkát;
12. erőteljesen bírálja azokat az orosz erőfeszítéseket, amelyek az uniós integrációs folyamat megszakítására irányulnak, és e tekintetben sajnálja, hogy Oroszország támogatja az Unió-ellenes erőket az EU-ban, különös tekintettel a szélsőjobboldali pártokra, populista erőkre és mozgalmakra, amelyek tagadják a liberális demokráciák alapértékeit;
13. mélységes aggodalmának ad hangot a Kreml által ösztönzött tevékenységek – többek között a félretájékoztatás és a propaganda – Európában tapasztalható gyors növekedése miatt, amelyek célja, hogy fenntartsák vagy fokozzák Oroszország befolyását az EU meggyengítésére és megosztására; hangsúlyozza, hogy a Kreml ellenséges propagandájának nagy része arra irányul, hogy néhány európai országot „Oroszország hagyományos befolyási övezetéhez” tartozóként ábrázoljon, aláásva így szuverenitásukat és mélyen gyökerező európai identitásukat, amelyet a múltban a kommunista rezsimek ástak alá; megjegyzi, hogy egyik fő stratégiáját képezi egy alternatív narratíva terjesztése és bevezetése, amely gyakran a történelmi események manipulált értelmezésén alapul, célja pedig a külső fellépéseinek és geopolitikai érdekeinek alátámasztása; megjegyzi, hogy a történelem meghamisítása egyik fő stratégiáját képezi; e tekintetben megjegyzi, hogy nyilvános kampányokon és az oktatási rendszereken keresztül fel kell hívni a figyelmet a kommunista rezsimek által elkövetett bűncselekményekre, és a Kreml narratívája elleni fellépés érdekében támogatni kell a kutatási és dokumentációs tevékenységeket, különösen a szovjet blokk egykori országaiban;
14. hangsúlyozza, hogy Oroszország kihasználja a nemzetközi jogi keret hiányát például a kiberbiztonság területén, valamint a médiaszabályozásokban az elszámoltathatóság hiányát, és az ezekben az ügyekben meglévő bárminemű kétértelműséget saját előnyére fordítja; hangsúlyozza, hogy az informatika területén folytatott orosz tevékenységek elősegítik az információs hadviselést; felhívja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy fordítsanak figyelmet az internetcsatlakozási pontok mint az uniós biztonsági stratégia kritikus infrastruktúrájának szerepére; kiemeli, hogy alapvető fontosságú az információs rendszerek ellenálló képességének biztosítása uniós és tagállami szinten, különösen a tagadással és a bomlasztással szemben, amelyek központi szerepet játszhatnak a hibrid konfliktusokban és a propaganda elleni küzdelemben, e tekintetben szorosabb együttműködést szorgalmaz a NATO-val, különösen a NATO együttműködésen alapuló kibervédelmi kiválósági központjával;
15. felkéri a tagállamokat, hogy a hibrid fenyegetések felfedése érdekében dolgozzanak ki összehangolt stratégiai kommunikációs mechanizmusokat a képességek támogatására és a félretájékoztatás és propaganda elleni fellépésre;

Az ISIL/Dáís információs hadviselésének, félretájékoztatási és radikalizálódási

módszereinek megértése és leszerelése

16. tudatában van annak, hogy az ISIL/Dáís mind regionális, mind globális szinten számos stratégiát alkalmaz gyűlöletkeltő és erőszakos politikai, vallási és szociális felfogásának terjesztésére; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy alakítsák ki az ISIL/Dáís „ellenhangját”, bevonva az oktatási rendszert és olyan elismert muszlim tudósok szerepvállalásának és láthatóságának növelése révén, akiknek megvan a hitelük ahhoz, hogy az ISIL/Dáís-propagandát megfosszák legitimitásától; üdvözli az ISIL/Dáís elleni nemzetközi koalíció erőfeszítéseit, és e tekintetben támogatja az EU Szíriára és Irakra vonatkozó regionális stratégiáját; sürgeti az Európai Uniót és tagállamait, hogy dolgozzák ki és terjesszék a dzsihádisták propaganda „ellenhangját”, külön hangsúlyt fektetve a radikális iszlámot hirdető teológiai eltérésekkel kapcsolatos oktatási tevékenységekre;
17. megjegyzi, hogy az iszlamista terrorszervezetek, különösen az ISIL/Dáís és az al-Kaida, aktív tájékoztató kampányokat folytatnak, amelyek célja az európai értékek és érdekek aláásása és az azok elleni gyűlöletkeltés fokozása; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az ISIL/Dáís – elsősorban a fiatalok körében – széles körben alkalmazza a közösségi média eszközeit, különösen a Twittert és a Facebookot propagandájának és toborzási céljainak előmozdítására; e tekintetben kiemeli annak fontosságát, hogy az ISIL/Dáís-szal szembeni ellenpropaganda stratégiáját egy szélesebb, átfogóbb regionális stratégiába ágyazzák bele, amely összekapcsolja a diplomáciai, társadalmi-gazdasági, fejlesztési és konfliktusmegelőzési eszközöket; üdvözli a Délre irányuló stratégiai kommunikációs munkacsoport létrehozását, amely képes hatékonyan hozzájárulni az ISIL/Dáís szélsőséges propagandájának és befolyásának lebontásához és leküzdéséhez;
18. kiemeli, hogy az ISIL/Dáís célpontja az EU és az európai polgárok, és felszólítja az EU-t és tagállamait a szorosabb együttműködésre a társadalom, és különösen a fiatalok toborzástól és radikalizálódástól való védelmére, így erősítve a radikalizálódás elleni ellenálló képességüket; hangsúlyozza, hogy még inkább előtérbe kell helyezni az uniós eszközök és módszerek javítását, főként a kibertérben; ösztönzi valamennyi tagállamot, hogy a 2015. októberben létrehozott radikalizálódástudatossági hálózat kiválósági központjával szorosan együttműködve vizsgálja ki és hatékonyan kezelje a radikalizálódásra való fogékonyság hátterében rejlő társadalmi-demográfiai kiváltó okokat, és vezessen be többdimenziós struktúrákat (tudományos kutatás, büntetés-végrehajtás, rendőrség, igazságszolgáltatás, szociális szolgálatok, oktatás) a radikalizálódás elleni küzdelem érdekében; kiemeli, hogy a Tanács szorgalmazta a terrorizmushoz és erőszakos szélsőségesességhez vezető radikalizálódásra választ adó büntető igazságszolgáltatási intézkedések előmozdítását;
19. felszólítja a tagállamokat, hogy lépjenek fel az ISIL/Dáís finanszírozáshoz és támogatáshoz való hozzáféréseinek megakadályozása érdekében, és mozdítsák elő ezt az elvet az EU külső fellépéseiben, továbbá hangsúlyozza, hogy le kell leplezni az ISIL/Dáís valódi természetét és el kell utasítani ideológiáját;
20. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy Unió-szerte következetesen lépjenek fel az intoleráns, radikális prédikátorok által a prédikációkon, könyvekben, tévéműsorokban, az interneten és minden más kommunikációs eszközzel rendszerszerűen népszerűsített gyűlöletbeszéddel szemben, amely termékeny talajt kínál az olyan terrorszervezetek

növekedés számára, mint az ISIL/Dáís és az al-Kaida;

21. kiemeli annak fontosságát, hogy az EU és tagállamai együttműködjenek a közösségimédia-szolgáltatókkal az ISIL/Dáís propagandájának a közösségi médiacsatornákon keresztül történő terjesztése elleni fellépés érdekében;
22. hangsúlyozza, hogy az iszlamista terrorszervezetek, különösen az ISIL/Dáís és az al-Kaida, aktív félretájékoztatási kampányokat folytatnak, melyek célja az európai értékek és érdekek aláásása; e tekintetben kiemeli az iszlamista EU-ellenes propagandával és félretájékoztatással szembeni külön stratégia fontosságát;
23. hangsúlyozza, hogy az elfogulatlan, megbízható és objektív, az uniós országok fejleményeivel kapcsolatos tényeken alapuló kommunikáció és információáramlás megakadályozná a harmadik felek által táplált propaganda terjesztését;

A propaganda elleni fellépés uniós stratégiája

24. üdvözli a stratégiai kommunikációra vonatkozó cselekvési tervet; üdvözli „A hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés közös kerete” című közös közleményt, és felszólít az azokban foglalt ajánlások haladéktalan jóváhagyására és végrehajtására; hangsúlyozza, hogy a javasolt intézkedések megkövetelik az összes érintett uniós és nemzeti szintű szereplő együttműködését és összehangolását; úgy véli, hogy csak egy átfogó megközelítés vezetheti sikerre az uniós erőfeszítéseket; felszólítja az EU soros elnökségét betöltő tagállamokat, hogy a stratégiai kommunikációkat mindig foglalják bele programjaikba, hogy biztosítani lehessen az e területtel kapcsolatos munka folytonosságát; üdvözli a lett elnökség kezdeményezéseit és eredményeit e területen; felhívja a főképviselőt/alelnököt, hogy az uniós fellépés jobb összehangolása érdekében biztosítsa a gyakori politikai szintű kapcsolattartást a tagállamokkal; hangsúlyozza, hogy lényegesen meg kell erősíteni az EU és a NATO között a stratégiai kommunikáció terén folytatott együttműködést; üdvözli a szlovák elnökség azon szándékát, hogy a totalitárius rendszerek áldozatainak európai emléknapja alkalmából konferenciát kíván rendezni a totalitarizmusról;
25. felkéri az illetékes uniós intézményeket és hatóságokat, hogy szorosan ellenőrizzék az Európa-ellenes propaganda finanszírozási forrásait;
26. hangsúlyozza, hogy a demokráciát szolgáló uniós eszközök keretében több forrásra van szükség a tömegtájékoztatás szabadságának támogatására az európai szomszédságpolitika (ENP) országaiban; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon a meglévő eszközök – így a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze, az európai szomszédságpolitika, a keleti partnerségi médiaszabadság-figyelő projekt (Eastern Partnership Media Freedom Watch) és a Demokráciáért Európai Alapítvány – maradéktalan kiaknázásáról a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének védelme érdekében;
27. megjegyzi, hogy Oroszország hatalmas erőforrásokat rendel a propagandatevékenységekhez, továbbá hogy az ellenséges propaganda kihat az uniós döntéshozatali eljárásokra és alááshatja a közbizalmat, a nyitottságot és a demokráciát; elismeri az EU stratégiai kommunikációs munkacsoportja által elvégzett munkát; felszólít ezért az EU stratégiai kommunikációs munkacsoportjának megerősítésére

azáltal, hogy az EKSZ-en belül olyan teljes jogú egységgé váljon, amelyik felelős a keleti és a déli szomszédságért, továbbá megfelelő személyzettel és elegendő költségvetési forrásokkal rendelkezik, lehetőleg külön e célra szolgáló, kiegészítő költségvetési sor révén; megerősített együttműködést szorgalmaz az uniós tagállamok hírszerzési szolgálatai között a céllal, hogy értékeljék az EU demokratikus alapjainak és értékeinek aláásására törekvő harmadik országok befolyását; szorosabb együttműködést szorgalmaz a Parlament és az EKSZ között a stratégiai kommunikáció terén, bevonva a Parlament elemzési kapacitásait és a tagállamokban működő Tájékoztatói Irodáit is;

28. hangsúlyozza, hogy az EU számára elengedhetetlen, hogy külső fellépésein keresztül továbbra is aktívan előmozdítsa az alapvető jogok és szabadságok tiszteletben tartását; úgy véli, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának, a gyülekezési szabadságnak, az információkhoz való hozzáférés jogának és a média függetlenségének támogatása a szomszédos országokban erősíti az EU propaganda ellen irányuló fellépéseit;
29. hangsúlyozza, hogy az Európai Unióban és szomszédságában a nem állami szereplőkre is kiterjedően meg kell erősíteni a médiapluralizmust és a média objektivitását, pártatlanságát és függetlenségét, többek között az újságírók támogatása és a médiaszereplők számára kifejlesztett kapacitásépítési programok segítségével, az információcserére szolgáló partnerségek és hálózatok (például a tartalmegosztó platformok), a médiával kapcsolatos kutatások, az újságírók képzési és mobilitási lehetőségeinek és az uniós székhelyű médiumokhoz való kiközvetítésének előmozdításával, a bevált gyakorlatok megosztásának elősegítése érdekében;
30. hangsúlyozza a színvonalas újságírás-oktatás és -képzés fontos szerepét az EU-ban és az EU-n kívül a minőségi újságírói elemzések és a kiadványok magas színvonala érdekében; amellet érvel, hogy az uniós értéknek tekintett sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság és médiapluralizmus előmozdításába beletartozik a harmadik országokban üldözött és bebörtönzött újságírók és emberi jogi jogvédők támogatása is;
31. szorosabb együttműködést szorgalmaz az uniós intézmények, a Demokráciáért Európai Alapítvány, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ), az Európa Tanács és a tagállamok között az átfedések elkerülése és a hasonló kezdeményezések szinergiájának biztosítása érdekében;
32. megdöbbenését fejezi ki a média függetlenségével és szabadságával kapcsolatos, egyes uniós tagállamokbeli problémák miatt, amelyekről nemzetközi szervezetek, például a Riporterok Határok Nélkül tudósítottak; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy tegyenek megfelelő intézkedéseket a médiaágazat jelenlegi helyzetének javítása érdekében, a tömegtájékoztató szabadságát, pártatlanságát és függetlenségét támogató uniós külső tevékenység hitelességének biztosítása céljából;
33. felszólítja a javaslatnak megfelelően megerősített kommunikációs munkacsoportot, hogy az @EUvsDisInfo Twitter oldallal összhangban hozzon létre egy, a nyilvánosságnak szánt honlapot, amely tartalmazza a félretájékoztató felfedésére szolgáló különböző eszközöket, elmagyarázza azok működését, és a civil társadalom számos ilyen irányú kezdeményezését bemutatja;

34. megerősíti, hogy egy hatékony kommunikációs stratégiának be kell vonnia a helyi közösségeket az uniós fellépésekkel kapcsolatos eszmecserebe, támogatnia kell az emberek közötti közvetlen kapcsolatokat, és megfelelő teret kell biztosítania a kulturális és társadalmi cserekapcsolatoknak, melyek kulcsszerepet játszanak a helyi közösségekben kialakuló előítéletek leküzdésében; e tekintetben emlékeztet arra, hogy az uniós küldöttségeknek közvetlen kapcsolatot kell ápolniuk a civil társadalom alulról szerveződő, helyi szereplőivel és képviselőivel;
35. hangsúlyozza, hogy a gyűlöletkeltés, illetve az erőszakra vagy háborúra való uszítás nem bújhat meg a szólásszabadság leple alatt. jogi kezdeményezések megtételét sürgeti e tekintetben a félretájékoztatás kezelésével kapcsolatban az elszámoltathatóság növelése érdekében;
36. kiemeli az uniós politikákra vonatkozó belső és külső kommunikáció következetességének és hatékonyságának, valamint az egyes régióknak megfelelően kialakított tájékoztatás biztosításának fontosságát, mely magában foglalja az információkhoz a helyi nyelven való hozzáférést is; üdvözli ezzel összefüggésben az EKSZ orosz nyelvű honlapjának elindítását mint a megfelelő irányba tett első lépést, és ösztönzi az EKSZ honlapjának további nyelvekre, például arab és török nyelvre történő lefordítását;
37. kiemeli a tagállamok felelősségét, hogy aktívan, megelőző módon és együttműködve lépjenek fel a területükön folytatott és érdekeiket aláásó ellenséges információs műveletekkel szemben; sürgeti a tagállamok kormányait, hogy fejlesszék ki saját stratégiai kommunikációs képességeiket;
38. felszólítja az összes tagállamot, hogy bocsássák a polgáraik rendelkezésére az EU stratégiai kommunikációs munkacsoportjának hetente megjelenő két hírlevelét a félretájékoztatásról (*The Disinformation Digest* és *The Disinformation Review*), hogy felhívják a nyilvánosság figyelmét a harmadik felek által alkalmazott propagandamódszerekre;
39. ragaszkodik ahhoz, hogy tegyenek különbséget propaganda és kritika között;
40. hangsúlyozza, hogy ugyan az EU-t vagy annak szakpolitikáit érintő nem minden bírálat minősül feltétlenül propagandának vagy félretájékoztatásnak, különösen a politikai véleménynyilvánítás körében, de manipuláció vagy harmadik országokhoz kapcsolható olyan támogatás esetén, melynek célja e kritikák szítása vagy súlyosabbá tétele, okkal kérdőjelezhető meg ezen üzenetek megbízhatósága;
41. hangsúlyozza, hogy noha a harmadik országok általi EU-ellenes propaganda és félretájékoztatás ellen fel kell lépni, ez nem kérdőjelezheti meg a konstruktív kapcsolatok harmadik országokkal történő fenntartását és azt, hogy a közös kihívások kezelése során stratégiai partnerekként kezeljük őket;
42. üdvözi a stratégiai kommunikációra vonatkozó cselekvési terv elfogadását és az East StratCom Team (a keleti stratégiával és kommunikációval foglalkozó csoport) felállítását az Európai Külügyi Szolgálaton (EKSZ) belül, melynek célja az uniós politikák közvetítése és az EU-ellenes propaganda és félretájékoztatás elleni fellépés; felszólít a stratégiai kommunikáció további fokozására; úgy véli, hogy az East StratCom

Team munkájának hatékonyságát és átláthatóságát tovább kell javítani; kéri az EKSZ-t, hogy dolgozza ki az e munka eredményességének mérésére vonatkozó kritériumokat; kiemeli továbbá, hogy fontos az East StratCom Team számára elegendő finanszírozást és megfelelő személyzetet biztosítani;

43. megjegyzi, hogy az East StratCom Task Force (a keleti stratégiával és kommunikációval foglalkozó munkacsoport) által publikált *Disinformation Review*-nak (Szemle a félretájékoztatásról) meg kell felelnie a Nemzetközi Újságíró Szövetség által az újságírók magatartási elveiről szóló nyilatkozatban előírt előírásoknak; hangsúlyozza, hogy e szemle nyelvezetének megfelelőnek, értékítéletektől mentesnek és sértő nyelvezet használatát mellőzőnek kell lennie; felkéri az East StratCom Task Force-t, hogy vizsgálja felül a szemlében használt nyelvezetre vonatkozó kritériumokat;
44. úgy véli, hogy az EU-ellenes propaganda ellensúlyozására hatékony stratégia lehet olyan intézkedések elfogadása, amelyek célja, hogy a célközönség megfelelő és érdekes információkhoz jusson az uniós tevékenységekkel, az európai értékekkel és egyéb közérdekű kérdésekkel kapcsolatban, és hangsúlyozza, hogy erre a célra a modern technológiákat és a közösségi hálózatokat is fel lehetne használni;
45. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogalkotási kezdeményezéseket annak érdekében, hogy hatékonyabban és elszámoltathatóbban kezeljék a félretájékoztatást és a propagandát, és hogy az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz felülvizsgálatát használja fel arra, hogy stratégiai prioritásként előmozdítsa a média ellenálló képességét; felszólítja a Bizottságot, hogy végezze el a meglévő uniós pénzügyi eszközök hatékonyságának mélyreható felülvizsgálatát, és terjesszen elő olyan átfogó és rugalmas megoldásra irányuló javaslatot, amely közvetlen támogatást tud nyújtani a független médiaorgánumoknak, agytrösztöknek és nem kormányzati szervezeteknek – különösen a célcsoport anyanyelvén –, és lehetővé teszi kiegészítő források átcsoportosítását olyan szervezetek, például a Demokrációért Európai Alapítvány számára, amelyek erre képesek, ugyanakkor korlátozza a stratégiai kommunikációs tevékenységekben, erőszakra uszításban és gyűlöletkeltésben részt vevő személyek és szervezetek finanszírozását szolgáló pénzmozgásokat; felhívja a Bizottságot, hogy alaposan ellenőrizze az EU által finanszírozott egyes nagyléptékű médiaprojektek, például az Euronews hatékonyságát;
46. kiemeli a figyelemfelhívás, az oktatás, az online média és az információs műveltség fontosságát az EU-ban és a szomszédságban, hogy a propaganda azonosítása érdekében a polgárok képesek legyenek kritikusán elemezni a médiatartalmakat; ebben az értelemben hangsúlyozza a tudás erősítésének fontosságát az oktatási rendszer valamennyi szintjén; rámutat arra, hogy bátorítani kell az embereket az aktív polgári szerepvállalásra, és tudatosítani kell őket mint médiafogyasztókat; kiemeli az online eszközök, különösen a közösségi média központi szerepét, ahol a hamis információk terjesztése és a félretájékoztatási kampányok elindítása sokkal egyszerűbb, és gyakran semmilyen akadályba sem ütközik; emlékeztet arra, hogy kontraproduktív módszer, ha a propaganda ellen propagandával lépnek fel, ezért megéri, hogy az EU egésze és a tagállamok egyenként csak úgy küzdhetnek a harmadik felek propagandájával szemben, hogy megcáfolják a félretájékoztatási kampányokat, és pozitív üzeneteket és információkat használnak fel, és valóban hatékony stratégiát dolgoznak ki, amely differenciált és alkalmazkodik a propagandát terjesztő szereplők természetéhez;

elismeri, hogy a pénzügyi válság és a digitális média új formáinak terjedése komoly kihívások elé állította a minőségi újságírást;

47. aggódalmának ad hangot a közösségi médiának és online platformoknak a gyűlöletbeszéd terjesztésére és az erőszakra való uszításra történő felhasználása miatt, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy igazítsák ki és tegyék naprakésszé a jogszabályokat az aktuális fejlemények kezelése érdekében, vagy maradéktalanul hajtsák végre és érvényesítsék az online és offline gyűlöletbeszéd elleni, meglévő jogszabályokat; amellet érvel, hogy e tekintetben szorosabb együttműködésre van szükség az online platformokkal, valamint a vezető internetes és médiavállalatokkal;
48. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a színvonalas újságíráshoz és a tájékoztatás sokoldalúságához szükséges keretet a tömegtájékoztatás sokszínűségét hátrányosan befolyásoló médiakoncentráció elleni küzdelemben;
49. megjegyzi, hogy a médiaoktatás tudást és készségeket ad, valamint képessé teszi a polgárokat véleménynyilvánítási szabadságuk gyakorlására, a médiatartalmak kritikai elemzésére és a félretájékoztatásra való reagálásra; kiemeli ezért, hogy a médiaműveltséget célzó fellépések segítségével minden szinten növelni kell a félretájékoztatás veszélyeivel kapcsolatos tudatosságot, többek között egy média-, újságírói és szerkesztői etikáról szóló európai tájékoztatói kampánnyal, valamint a közösségi platformokkal való jobb együttműködés előmozdításával és a gyűlöletbeszéd, az erőszakra való felbujtás és az online megkülönböztetés kezelésére irányuló közös kezdeményezések támogatásával;
50. megállapítja, hogy semmiféle „puha” hatalmi stratégia nem lehet sikeres a kulturális diplomácia és a kultúrák közötti párbeszéd országok közötti és országon belüli előmozdítása nélkül, az Unión belül és azon túl; bátorítja ezért a hosszú távú nyilvános és kulturális diplomáciai fellépéseket és kezdeményezéseket, például a diákokat és a fiatal szakembereket célzó ösztöndíjakat és csereprogramokat, köztük a kultúrák közötti párbeszéd támogatására, az EU-hoz fűződő kulturális kapcsolatos megerősítésére és a közös kulturális kapcsolatok és örökség előmozdítására irányuló kezdeményezéseket, valamint az uniós küldöttségek és az EKSZ tagjai számára megfelelő képzés biztosítását annak érdekében, hogy megfelelő interkulturális készségekkel rendelkezzenek;
51. úgy véli, hogy a közmédiának példát kell mutatnia arra, hogy miként kell az újságírás bevált gyakorlataival és etikai elveivel összhangban pártatlan és objektív tájékoztatást nyújtani;
52. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani az új technológiákra – köztük a digitális műsorszórásra, a mobiltávközlésre, az internetes média- és közösségi hálózatokra, ezen belül a regionális jellegű hálózatokra is –, amelyek elősegítik a Szerződésekben foglalt európai értékekre vonatkozó információk terjesztését és azok nagyobb mértékű tudatosítását; emlékeztet arra, hogy e tájékoztatásnak magas színvonalúnak kell lennie, annak keretében be kell számolni konkrét bevált gyakorlatokról és rá kell világítani az EU harmadik országokban megnyilvánuló hatásaira, köztük az uniós humanitárius segítségnyújtásra, valamint azokra a lehetőségekre és előnyökre, melyeket az Unióval való szorosabb kapcsolat és együttműködés hoz magával a harmadik országok polgárai és különösen a fiatalok számára, például a vízummentes utazás vagy a kapacitásépítés, a mobilitás és a

csereprogramok tekintetében;

53. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az OPEN szomszédsági program keretében jelenleg fejlesztés alatt álló, európai szomszédságpolitikának szentelt új honlap ne csak a szakértői közösségeknek szánt tartalmakat foglaljon magában, hanem tartalmazzon egy, a nagyközönség igényeire szabott részt is; úgy véli, hogy a honlapon helyet kell kapnia egy keleti partnerségnek szentelt résznek is, ahol egy helyen meg lehet találni mindazokat az információkat, melyek jelenleg csak különböző webhelyeken, részenként lelhetők fel;
54. rámutat a popkultúrában és a szórakozva oktatásban rejlő potenciálra, mivel azok felhasználhatók a közös emberi értékek kifejezésére és az uniós politikák közvetítésére is.
55. hangsúlyozza, hogy támogatja az olyan kezdeményezéseket, mint a baltikumi médiakiválósági központ Rigában, a NATO Stratégiai Kommunikációs Kiválósági Központja ((NATO StratCom COE) vagy a radikalizálódástudatossági hálózat kiválósági központja; hangsúlyozza, hogy hasznosítani kell megállapításaikat és elemzéseiket és minden szinten meg kell erősíteni az EU elemzési kapacitáit; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy indítsanak hasonló projekteket, vállaljanak szerepet az újságírók képzésében, támogassák a független médiacentrumokat és a média sokszínűségét, ösztönözzék a média és az agytrösztök közötti hálózatépítést és együttműködést, valamint a bevált gyakorlatok és információk cseréjét ezen a területen;
56. elítéli a független média, az újságírók és a civil társadalmi aktivisták elleni rendszeres rendőrségi razziákat Oroszországban és a megszállt területeken, ideértve a jogellenes annektálása után a Krímet is; hangsúlyozza több tucat újságíró megölését, nyomtalan eltűnését és bebörtönzését 1999 óta Oroszországban; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg az újságírók védelmét Oroszországban és az EU szomszédságában, valamint támogassák az orosz civil társadalmat és fektessenek be az emberek közötti kapcsolatokba; sürgeti az újságírók azonnali szabadon bocsátását; megjegyzi, hogy az EU megerősíti kapcsolatait a keleti partnerekkel és más szomszédaival, és Oroszország felé is nyitva tartja a kommunikációs csatornákat; elismeri, hogy az orosz félretájékoztatási kampányok legnagyobb akadálya az lenne, ha magán Oroszországon belül létezne független és szabad média; úgy véli, hogy az EU-nak ennek elérését kell célul kitűznie; kéri, hogy fordítsanak különleges figyelmet és elégséges erőforrást a média pluralizmusára, a helyi médiára, az oknyomozó újságírásra és az idegen nyelvű médiára, különös tekintettel az orosz, arab, farszi, török és urdu nyelvre, valamint más olyan nyelvekre, amelyeket a propagandával szemben sebezhető lakosság beszél;
57. támogatja az érintett szereplők által Szíriában, Irakban és a térségben (többek között a külföldi harcosok származási országaiban) folytatott kommunikációs kampányokat, amelyek célja, hogy megfosszák hitelétől az ISIS/Dáís ideológiáját, és elítélik az emberi jogok ISIS/Dáís általi megsértését, valamint hogy fellépjenek a térségbeli egyéb csoportokhoz kötődő erőszakos szélsőségekkel és gyűlöletre uszítással szemben; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy a közel-keleti és észak-afrikai országokkal folytatott párbeszédükben helyezzenek hangsúlyt arra, hogy a felelősségteljes

kormányzás, az elszámoltathatóság, az átláthatóság, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása elengedhetetlen előfeltételei annak, hogy megvédjék ezeket a társadalmakat az intoleráns és erőszakos ideológiák terjedésétől, amelyek ösztönzést adnak az olyan terrorszervezeteknek, mint az ISIS/Dáís és az al-Kaida; az ISIS/Dáís és más nemzetközi terrorszervezetek felől érkező növekvő fenyegetéssel szembesülve kiemeli, hogy meg kell erősíteni az együttműködést a biztonsági kérdésekben azokkal az országokkal, amelyek kiterjedt tapasztalatokkal rendelkeznek a terrorizmus elleni küzdelem terén;

58. felhívja a főképviselőt/alelnököt és a Tanácsot, hogy erősítsék meg az EU-nak a végrehajtási folyamat melletti teljes körű támogatását, és pénzügyileg járuljanak hozzá a Demokráciáért Európai Alapítvány által a keleti partnerség keretében és azon túl folyó orosz nyelvű médiakezdeményezésekről készített megvalósíthatósági tanulmányban foglalt ajánlások megvalósításához;
59. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a tagállamoknak, a Bizottságnak, valamint a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az EKSZ-nek és a NATO-nak.

KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY

a harmadik felek által kifejtett EU-ellenes propaganda elleni fellépést szolgáló uniós stratégiai kommunikációról (2016/2030(INI))

Külügyi Bizottság, előadó: Anna Elżbieta Fotyga

Javier Couso, a GUE/NGL képviselője által benyújtott kisebbségi vélemény

A jelentés két propagandafenyegetést különböztet meg: állami szereplőét, nevezetesen Oroszországot, és olyan terrorista csoportokét, mint a Dáís. A jelentés célja a radikalizmus és a terrorista propaganda megerősített tagállami és uniós együttműködés révén történő kezelése. Ennek ellenére arra összpontosít, hogy eszközöket nyújtson az EU számára saját stratégiai propagandakampányának támogatására, elsősorban Oroszország ellen.

Elutasítjuk a jelentést, mivel:

- felelőtlenség lenne egy szintre emelni az Oroszországhoz hasonló államokat a Dáís-szal;
- előmozdítja az EU szabadkereskedelmi megállapodások megkötésére való törekvését a keleti szomszédságban és azon túl, fokozva ezzel a feszültséget Oroszországgal és az Eurázsiai Gazdasági Uniójával;
- nem tükrözi a EU negatív és fokozott szerepét a jelenlegi konfliktusban a déli és keleti szomszédságban, sem az elsősorban az USA által kidolgozott arra irányuló propagandát, hogy legitimizálja a regionális káoszt eredményező múltbéli beavatkozásait, például Irakba;
- nem ismeri el az Unió demokráciájára kifejtett saját propagandáját, amelyet az egyetlen lehetségesként mutat be, ami egy esetleg sértő, feltételezett felsőbbbségről árulkodik;
- paradox módon azt javasolja, hogy a „független médiát” az EU támogassa.

Mi a következőket kérjük:

- ismerje el Oroszországot annak, ami: az EU kiemelt partnereként, és kulcsfontosságú globális szereplőként mind a külső biztonság szempontjából, mind pedig a Dáís elleni közös küzdelemben,
- szüntesse meg az Oroszország elleni uniós szankciókat, amelyek mindkét fél számára károsak,
- egy megújult békés együttműködési megállapodást Oroszországgal a feszültségek lezárására,
- az EU és a NATO határozott különválasztását,

- az ENSZ keretein belül a Dáís megszüntetésére irányuló nemzetközi erőfeszítések támogatását, amelyben Oroszország kulcsszerepet játszott,
- fellépést a Dáís finanszírozáshoz és támogatáshoz való hozzáféréseinek megakadályozása érdekében, a kőolaj- vagy fegyverkereskedelmen keresztül is, a tagállamok pedig ennek megfelelően vizsgálják felül néhány harmadik országhoz, különösen Törökországhoz, Katarhoz és Szaúd-Arábiához fűződő kapcsolatukat, amelyek engedélyeznek bizonyos szélsőséges szervezeteket,
- a terrorista propaganda és a radikalizáció kezelését szociális beruházások és közszolgáltatások révén, és a tagállamokkal kapcsolatos mindennemű diszkrimináció elkerülését.

VÉLEMÉNY A KULTURÁLIS ÉS OKTATÁSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Külügyi Bizottság részére

a harmadik felek által kifejtett EU-ellenes propaganda elleni fellépést szolgáló uniós stratégiai kommunikációról
(2016/2030(INI))

A vélemény előadója: Bogdan Andrzej Zdrojewski

JAVASLATOK

A Kulturális és Oktatási Bizottság felhívja a Külügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat:

- A. mivel az Unióban a „propaganda” fogalmán általában a közvélemény formálása vagy megváltoztatása érdekében eszmék, fogalmak, információk és politikai doktrínák terjesztését, és a „félretájékoztatás” fogalmán általában szándékosan hamis vagy pontatlan információk szándékos terjesztését értik;
 - B. mivel az emberi jogokról szóló európai egyezmény 10. cikke garantálja a véleménynyilvánítás szabadságát, de azt is kimondja, hogy ez a szabadság törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban;
 - C. mivel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 20. cikkével összhangban törvényben meg kell tiltani minden háborús propagandát, valamint a nemzeti, faji vagy vallási gyűlölet bármilyen hirdetését, amely megkülönböztetésre, ellenségeskedésre vagy erőszakra izgat;
 - D. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikke kimondja, hogy mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához, és ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát, valamint az információk és eszmék megismerésének és közlésének szabadságát anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhatna, továbbá országhatárookra való tekintet nélkül;
1. megállapítja, hogy a félretájékoztatás és a propaganda a hibrid hadviselés részét képezi; hangsúlyozza ezért, hogy intézményi/politikai kommunikáció, agytrösztök/tudományos kutatások, a közösségi médián keresztül folytatott kampányok, civil társadalmi

kezdeményezések, a médiaműveltség és egyéb hasznos intézkedések révén növelni kell a tudatosságot és határozottságot kell mutatni;

2. hangsúlyozza, hogy a harmadik országok EU-ellenes propagandára és félretájékoztatásra irányuló stratégiája különböző formákat ölthet, amely az Európai Unión belül és azon túl is kiterjedhet különösen a hagyományos sajtóra, a közösségi hálózatokra, az iskolai programokra és a politikai pártokra;
3. ragaszkodik ahhoz, hogy tegyenek különbséget propaganda és kritika között;
4. hangsúlyozza, hogy ugyan az Európai Uniót vagy annak szakpolitikáit érintő nem minden bírálat minősül feltétlenül propagandának vagy félretájékoztatásnak, különösen a politikai véleménynyilvánítás körében, de manipuláció vagy harmadik országokhoz kapcsolható olyan támogatás esetén, melynek célja e kritikák szítása vagy súlyosabbá tétele, okkal kérdőjelezhető meg ezen üzenetek megbízhatósága;
5. hangsúlyozza, hogy noha a harmadik országok általi EU-ellenes propaganda és félretájékoztatás ellen fel kell lépni, ugyanakkor ez nem kérdőjelezheti meg a konstruktív kapcsolatok harmadik országokkal történő fenntartását és azt, hogy a közös kihívások kezelése során stratégiai partnerekként kezeljük őket;
6. üdvözi a stratégiai kommunikációra vonatkozó cselekvési terv elfogadását és az East StratCom Team (a keleti stratégiával és kommunikációval foglalkozó csoport) felállítását az Európai Külügyi Szolgálaton (EKSZ) belül, melynek célja az uniós politikák közvetítése és az EU-ellenes propaganda és félretájékoztatás elleni fellépés; kéri a stratégiai kommunikáció további fokozását; úgy véli, hogy az East StratCom Team munkájának hatékonyságát és átláthatóságát tovább kell javítani; kéri az EKSZ-t, hogy dolgozza ki az e munka eredményességének mérésére vonatkozó kritériumokat; kiemeli továbbá, hogy fontos a csoport számára elegendő finanszírozást és megfelelő személyzetet biztosítani;
7. megjegyzi, hogy az East StratCom Task Force (a keleti stratégiával és kommunikációval foglalkozó munkacsoport) által publikált Disinformation Review-nak (Szemle a félretájékoztatásról) meg kell felelnie a Nemzetközi Újságíró Szövetség által az újságírók magatartási elveiről szóló nyilatkozatban előírt előírásoknak; hangsúlyozza, hogy e Szemle nyelvezetének megfelelőnek, értékítéletektől mentesnek és sértő nyelvezet használatát mellőzőnek kell lennie; felkéri az East StratCom Task Force-t, hogy vizsgálja felül a Szemlében használt nyelvezetre vonatkozó kritériumokat;
8. úgy véli, hogy az EU-ellenes propaganda ellensúlyozására hatékony stratégia lehet olyan intézkedések elfogadása, amelyek célja, hogy a célközönség megfelelő és érdekes információkhoz jusson az uniós tevékenységekkel, az európai értékekkel és egyéb közérdekű kérdésekkel kapcsolatban, és hangsúlyozza, hogy erre a célra a modern technológiákat és a közösségi hálózatokat is fel lehetne használni;
9. hangsúlyozza, hogy az iszlamista terrorszervezetek, különösen az ISIS és az al-Kaida, aktív félretájékoztató kampányokat folytatnak, melyek célja az európai értékek és érdekek aláásása; e tekintetben kiemeli az iszlamista EU-ellenes propagandával és félretájékoztatással szembeni külön stratégia fontosságát;

10. hangsúlyozza, hogy az elfogulatlan, megbízható és objektív, az uniós országok fejleményeivel kapcsolatos tényeken alapuló kommunikáció és információáramlás megakadályozná a harmadik felek által táplált propaganda terjesztését;
11. hangsúlyozza, hogy az Európai Unióban és szomszédságában a nem állami szereplőkre is kiterjedően meg kell erősíteni a médiapluralizmust és a média objektivitását, pártatlanságát és függetlenségét, többek között az újságírók támogatása és a médiaszereplők számára kifejlesztett kapacitásépítési programok segítségével, az információcserére szolgáló partnerségek és hálózatok (például a tartalommegosztó platformok), a médiával kapcsolatos kutatások, az újságírók képzési és mobilitási lehetőségeinek és az uniós székhelyű médiumokhoz való kiközvetítésének előmozdításával, a bevált gyakorlatok megosztásának elősegítése érdekében;
12. hangsúlyozza a színvonalas újságírás-oktatás és -képzés fontos szerepét az EU-ban és az EU-n kívül a minőségi újságírói elemzések és a kiadványok magas színvonala érdekében; amellett érvel, hogy az uniós értéknek tekintett sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság és médiapluralizmus előmozdításába beletartozik a harmadik országokban üldözött és bebörtönzött újságírók és emberi jogi jogvédők támogatása is;
13. szorosabb együttműködést szorgalmaz az uniós intézmények, a Demokráciáért Európai Alapítvány, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ), az Európa Tanács és a tagállamok között az átfedések elkerülése és a hasonló kezdeményezések szinergiájának biztosítása érdekében;
14. megdöbbenését fejezi ki a média függetlenségével és szabadságával kapcsolatos, egyes uniós tagállamokbeli problémák miatt, amelyekről nemzetközi szervezetek, például a Riporterek Határok Nélkül tudósítottak; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy tegyenek megfelelő intézkedéseket a médiaágazat jelenlegi helyzetének javítása érdekében, a tömegtájékoztatás szabadságát, pártatlanságát és függetlenségét támogató uniós külső tevékenység hitelességének biztosítása céljából is;
15. hangsúlyozza, hogy a demokráciát szolgáló uniós eszközök keretében több forrásra van szükség a tömegtájékoztatás szabadságának támogatására az európai szomszédságpolitika (ENP) országaiban; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon a meglévő eszközök – így a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze, az európai szomszédságpolitika, a keleti partnerségi médiaszabadság-figyelő projekt (Eastern Partnership Media Freedom Watch) és a Demokráciáért Európai Alapítvány – maradéktalan kiaknázásáról a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének védelme érdekében;
16. aggodalmának ad hangot a közösségi médiának és online platformoknak a gyűlöletbeszéd terjesztésére és az erőszakra való uszításra történő felhasználása miatt, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy igazítsák ki és tegyék naprakésszé a jogszabályokat az aktuális fejlemények kezelése érdekében, vagy maradéktalanul hajtsák végre és érvényesítsék az online és offline gyűlöletbeszéd elleni, meglévő jogszabályokat; amellett érvel, hogy e tekintetben szorosabb együttműködésre van szükség az online platformokkal, valamint a vezető internetes és médiavállalatokkal;
17. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a színvonalas újságírásához és a tájékoztatás sokoldalúságához szükséges keretet a tömegtájékoztatás sokszínűségét hátrányosan

befolyásoló médiakoncentráció elleni küzdelemben;

18. megjegyzi, hogy a médiaoktatás tudást és készségeket ad, valamint képessé teszi a polgárokat véleménynyilvánítási szabadságuk gyakorlására, a médiatartalmak kritikai elemzésére és a félretájékoztatásra való reagálásra; kiemeli ezért, hogy a médiaműveltséget célzó fellépések segítségével minden szinten növelni kell a félretájékoztatás veszélyeivel kapcsolatos tudatosságot, többek között egy média-, újságírói és szerkesztői etikáról szóló európai tájékoztatási kampánnyal, valamint a közösségi platformokkal való jobb együttműködés előmozdításával és a gyűlöletbeszéd, az erőszakra való felbujtás és az online megkülönböztetés kezelésére irányuló közös kezdeményezések támogatásával;
19. megállapítja, hogy semmiféle „puha” hatalmi stratégia nem lehet sikeres a kulturális diplomácia és a kultúrák közötti párbeszéd országok közötti és országon belüli előmozdítása nélkül, az Unión belül és azon túl; bátorítja ezért a hosszú távú nyilvános és kulturális diplomáciai fellépéseket és kezdeményezéseket, például a diákokat és a fiatal szakembereket célzó ösztöndíjakat és csereprogramokat, köztük a kultúrák közötti párbeszéd támogatására, az EU-hoz fűződő kulturális kapcsolatos megerősítésére és a közös kulturális kapcsolatok és örökség előmozdítására irányuló kezdeményezéseket, valamint az uniós küldöttségek és az EKSZ tagjai számára megfelelő képzés biztosítását annak érdekében, hogy megfelelő interkulturális készségekkel rendelkezzenek;
20. határozott meggyőződése, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkében említett elvek következetes előmozdítása érdekében az Európai Unió külső fellépései során kerülni kell a propaganda minden formáját;
21. megerősíti, hogy egy hatékony kommunikációs stratégiának be kell vonnia a helyi közösségeket az uniós fellépésekkel kapcsolatos eszmecserebe, támogatnia kell az emberek közötti közvetlen kapcsolatokat, és megfelelő teret kell biztosítania a kulturális és társadalmi cserekapcsolatoknak, melyek kulcsszerepet játszanak a helyi közösségekben kialakuló előítéletek leküzdésében; e tekintetben emlékeztet arra, hogy az uniós küldöttségeknek közvetlen kapcsolatot kell ápolniuk a civil társadalom alulról szerveződő, helyi szereplőivel és képviselőivel;
22. hangsúlyozza, hogy a gyűlöletkeltés, illetve az erőszakra vagy háborúra való uszítás nem bújhat meg a szólásszabadság leple alatt. jogi kezdeményezések megtételét sürgeti e tekintetben a félretájékoztatás kezelésével kapcsolatban az elszámoltathatóság növelése érdekében;
23. kiemeli az uniós politikákra vonatkozó belső és külső kommunikáció következetességének és hatékonyságának, valamint az egyes régióknak megfelelően kialakított tájékoztatás biztosításának fontosságát, mely magában foglalja az információkhoz a helyi nyelven való hozzáférést is; üdvözli ezzel összefüggésben az EKSZ orosz nyelvű honlapjának elindítását mint a megfelelő irányba tett első lépést, és ösztönzi az EKSZ honlapjának további nyelvekre, például arab és török nyelvre történő lefordítását;
24. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani az új technológiákra – köztük a digitális műsorszórásra, a mobiltávközlésre, az internetes média- és közösségi hálózatokra, ezen belül a regionális jellegű hálózatokra is –, amelyek elősegítik a Szerződésekben foglalt európai értékekre vonatkozó információk terjesztését és azok

nagyobb mértékű tudatosítását; emlékeztet arra, hogy e tájékoztatásnak magas színvonalúnak kell lennie, annak keretében be kell számolni konkrét bevált gyakorlatokról és rá kell világítani az EU harmadik országokban megnyilvánuló hatásaira, köztük az uniós humanitárius segítségnyújtásra, valamint azokra a lehetőségekre és előnyökre, melyeket az Unióval való szorosabb kapcsolat és együttműködés hoz magával a harmadik országok polgárai és különösen a fiatalok számára, például a vízummentes utazás vagy a kapacitásépítés, a mobilitás és a csereprogramok tekintetében;

25. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az Unióval kapcsolatos hírek gyakran túlzottan technikai jellegűek, ami az információt érthetlenné és érdektelenné teszi a nagyközönség számára; hangsúlyozza, hogy a kommunikációs anyagoknak érthető, innovatív és kreatív tájékoztatási módszerekkel a politikai találkozók, kezdeményezések és projektek lényegére és tartalmára, valamint azok regionális utóhatására kell összpontosítaniuk, és kéri a megfelelő uniós honlapok ennek megfelelő felülvizsgálatát és frissítését;
26. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az OPEN szomszédsági program keretében jelenleg fejlesztés alatt álló, európai szomszédságpolitikának szentelt új honlap ne csak a szakértői közösségeknek szánt tartalmakat foglaljon magában, hanem tartalmazzon egy, a nagyközönség igényeire szabott részt is; úgy véli, hogy a honlapon helyet kell kapnia egy keleti partnerségnek szentelt résznek is, ahol egy helyen meg lehet találni mindazokat az információkat, melyek jelenleg csak különböző webhelyeken, részenként lelhetők fel;
27. rámutat a popkultúrában és a szórakozva oktatásban rejlő potenciálra, mivel azok felhasználhatók a közös emberi értékek kifejezésére és az uniós politikák közvetítésére is.

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN
TARTOTT ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	21.6.2016
A zárószavazás eredménye	+: 25 -: 3 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Angel Dzhambazki, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Rosa D'Amato, Santiago Fisas Aixelà, Eider Gardiazabal Rubial, Zdzisław Krasnodębski, Ernest Maragall, Emma McClarkin, Liliana Rodrigues

ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

Az elfogadás dátuma	10.10.2016
A zárószavazás eredménye	+: 33 -: 8 0: 14
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Petras Auštrevičius, Mario Borghezio, Elmar Brok, Klaus Buchner, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Mark Demesmaeker, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Afzal Khan, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Jaromír Štětina, Charles Tannock, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Geoffrey Van Orden
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Neena Gill, María Teresa Giménez Barbat, Ana Gomes, Rebecca Harms, Marek Jurek, Othmar Karas, Javi López, Antonio López-Istúriz White, Urmas Paet, Eleni Theoharous, Traian Ungureanu, Paavo Väyrynen
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Edward Czesak, Heidi Hautala, Emilian Pavel, Mylène Troszczynski, Michaela Šojdrová